

Betænkelse ved at indføre den nu, men derfor kan jeg alligevel heller ikke stemme for det Forslag, der er kommet ned til os fra Landstinget. Det kan jeg dog forstaa, at han har nogen Betænkelse ved nu i dette Øjeblik at gøre Skridtet. Men det, jeg ikke kan forstaa, er, at man siger, at Folketingets Standpunkt er egentlig det rigtige, og at man saa alligevel gør et Skridt i den modsatte Retning. Naar først det ærede Medlem for Otterup (Lohmann) har indrømmet, at principielt er det Standpunkt, hvorpaa jeg staar, det rigtige, og at de Betragtninger, jeg har gjort gældende, i sig selv principmæssig er de rigtige, saa gælde jo alle de andre Indvendinger, som det ærede Medlem kommer med, aldeles ikke. Thi saa vil han jo ogsaa selv, om nogle Aar maaske, naar Befolkningen har vænnet sig til det, gaa til at indføre den almindelige borgerlige Ægteforening, og saa ville jo alle de ulykkelige Følger komme, som han spaaede vilde komme nu, naar man ophævede den Ordning, som nu er.

Forøvrigt maa jeg sige, at jeg i høj Grad undrede mig over den Betragtning, som det ærede Medlem gjorde gældende, at den Omstændighed at man ophørte med at lade Kirken foretage en juridisk Handling og paa en Maade altsaa drage Folk ind under Kirkens Indflydelse, skulde forringe Kirkens Indflydelse paa Befolkningen. Jeg kan aldeles ikke forstaa det. Jeg kunde forstaa, om et uaaendeligt Menneske, et Menneske, der ikke havde Anelse om, hvad Tro eller Kristendom er, vilde sige, at Kristendommen kan kun opretholdes ved Lovparagraffer, ved at give Kirken saa stor juridisk Støtte som mulig; men jeg kan sandelig ikke forstaa, at Mennesker med aandelig Erfaring kunne hævde det, og det undrede mig i høj Grad, at det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (Meyer) skulde komme og belære det ærede Medlem for Otterup om, hvorledes den aandelige Magt virker i Menneskene, at det dog i Virkeligheden er saaledes, at jo friere vi stille den, desmere virker den. Hver eneste Gang vi lægge noget som helst Tryk eller Baand paa den aandelige Virksomhed, svække vi den i Stedet for at styrke den. Tror det ærede Medlem, at det var til Gavn for den kirkelige Udvikling, den Gang man f. Eks. var tvungen til at gaa til Alters for at faa skrevet i sin Skudsmaalsbog? Mange rystede maaske paa Hovedet den Gang, man ophævede det og sagde: nu slippe vi et Baand, det kan ikke gaa an, thi Tjeneste-

folk kunne jo saa leve uden at gaa til Alters. Før havde vi dog et Tag i dem, nu slippe vi det Baand, det gaar ikke an, saa taber Kirken sin Indflydelse. Tror det ærede Medlem ikke, at Tyendet den Gang regnede med dette: Nu maa vi se at komme til Alters, ellers faa vi ikke skrevet i vor Skudsmaalsbog? Men tror det ærede Medlem, at det støtter Kirkens Indflydelse blandt Befolkningen? Tror det ærede Medlem ikke, at naar vi give slip paa saadanne ydre Baand og alle Støtter, Krykker o. desl., vinder ogsaa Kirken i Indflydelse?

Det ærede Medlem savnede Frejdighed i det Forsvar, som nu føres for borgerlig Vielse. Jeg tør forsikre det ærede Medlem om, at jeg er ganske absolut frejdig, jeg tør kaste alt muligt, hvad der af borgerlige Indretninger støtter Kirken, fuldstændig bort, og jeg er sikker paa, at saa skal netop Kirken vinde sin egentlige Støtte, og saa skal Kirken og det Arbejde, der skal udføres, faa sin egentlige Frugt i Befolkningen. Derfor siger jeg: alle de Betæneligheder, man har for, at derved løser man et Baand o. s. v. o. s. v., gælde aldeles ikke mere. Det kunde gælde hos Folk, som ikke have nogen aandelig Forstaaelse, men enhver, som har nogen Forstaaelse af det aandelige Liv, maa kunne sige sig selv, at det er lige modsat. Vi gaa ikke til almindelig borgerligt Ægteskab med den Tanke, at Kirkens Indflydelse derved skal blive mindre, men tværtimod, vi ere sikre paa, at jo friere Forholdet stiller sig, des større vil Kirkens Indflydelse blive — i god Forstand, og netop i god Forstand.

Det ærede Medlem for Otterup sagde, at først var Forholdet ganske vist frit, saaledes at man indgik Ægteskab, borgerlig talt, efter de Forhold, der vare i hvert Land, og saa fjøede Kirken sin Velsignelse til, men saa kom, sagde han, den Tid, da Kirken maatte kræve Ægteskabets Stiftelse ind under sig. Ja, der kom den Tid, da Kirken blev saa mægtig, at den vilde herske over Verden, men det ærede Medlem ved jo, at det var ikke til Gavn for Kirken, at den fik den Stilling, at den drog flere og flere borgerlige Forretninger ind under sig. Det ærede Medlem sagde, at netop det aandelige Liv skal gennemsyre Folket, og derfor skulle vi ikke holde op med Sammenblandingen. Ja, men ser da det ærede Medlem ikke, at jo mere vi blande sammen, des mindre bliver Gennemsyringen?

Jeg forstaaar nu slet ikke — jeg skal søge at fatte mig saa kort som muligt —,